

[Justitsministeren.]

er slet ikke det, debatten vedrørende dette lovforslag drejer sig om. Enkelte deltagere i den juridiske debat, landsdommer Trolle, professor Alf Ross m. fl., har taget afstand fra lovforslagets regel om adækvanskriteriet. Jeg tror i virkeligheden ikke, der er så synderlig stor forskel mellem de herrers synspunkter og mine. Forskellen ligger snarere i, at jeg er af den opfattelse, at domstolene netop vil vide at vurdere, hvilke hensyn der må betegnes som berettigede i hvert enkelt tilfælde. Men også dette punkt vil jeg gerne drøfte med udvalget.

Endelig vil jeg til slut på disse almindelige betragtninger fremhæve, at man jo ved drøftelsen af lovforslaget ikke må glemme, at i det store spørgsmål om resocialiseringen er det fra et statistisk synspunkt af mindre betydning, om en halv snes sagførere eller læger får en chance. Jeg er i færd med at få oplysninger om, hvor mange det egentlig drejer sig om. Det afgørende og væsentlige er alle rettighederne for de, tør jeg sige almindelige mennesker — det er næringsretten, så vi kan blive fri for den omgæelse, det er, at den straffede persons hustru henvises til at søge næringsbrevet, det er førerbeviset, og det er ikke mindst de sociale rettigheder og da især i praksis aldersrenten, det her drejer sig om, således som også navnlig ordføreren for det konservative folkeparti, det ærede medlem hr. Rasting, var inde på. Det er disse spørgsmål, der trænger sig så stærkt på, og det er det, der gør, at jeg for mit vedkommende er stærkt interesseret i, at lovforslaget får en så hurtig behandling i det høje ting som muligt.

I anledning af de enkelte betragtninger, der blev fremsat af de ærede ordførere, skal jeg kun gøre få bemærkninger.

Jeg er enig med det ærede medlem hr. Hans Hækkerup i, at de sociale forudsætninger i de nordiske lande må være så nogenlunde de samme. Det viser jo også den omstændighed, at vi på mange områder har en fællesnordisk lovgivning.

Det ærede medlem hr. Hans Hækkerup omtalte også, at en mentalitetsændring var nødvendig, hvad også den tidligere justitsminister hr. Steincke havde nævnt. Det er ganske rigtigt, og det er mit synspunkt, at ikke mindst pressen kunne have stor indflydelse på en sådan mentalitetsændring.

Det ærede medlem omtalte videre den vanskelighed, den bestjålne kunne have ved at forstå, at den mand, der havde stjålet fra ham, nu skulle være ganske ligestillet med ham. Jeg tror netop, det ville hjælpe

på den bestjålnes forståelse, hvis han forstod, hvor meget det kostede ham selv, om den straffede ikke kom i gang igen, i hvert fald når han anlagde så jordbundet et synspunkt.

Flere af de ærede ordførere var inde på det spørgsmål, om det nu var det rigtige at lade sagen afgøre ved landsretten. Jeg er ganske enig i, at det er meget tvivlsomt. Jeg har selv rejst spørgsmålet ved en debat om lovforslaget i Kriminologisk Selskab og var på det tidspunkt tilbøjelig til at mene, at en underrettsbehandling — hovedsaglig af de grunde, det ærede medlem hr. Thisted Knudsen var inde på — sikkert ville være den heldigste. Når man fra justitsministeriets og for så vidt også fra kommissionens side har foreslået en landsretsbehandling, skyldes det, at man fandt det af interesse, at man så hurtigt som muligt kunne få nogle højesteretsafgørelser, der fastsatte linierne for disse afgørelser, og samtidig søgte man ved ændringsforslaget til retsplejelovens § 684 at gøre behandlingsformen så simpel som muligt. Hvorvidt der i disse tilfælde bør medvirke lægmænd, hvorvidt reglen overhovedet er heldig, derom kan vi tale i udvalget.

Det ærede medlem hr. Thisted Knudsen fremhævede særligt, at domstolene ville få et meget stort spillerum ved de afgørelser, der omtales i forslaget til ændringer til straffelovens § 78, og at der ved disse afgørelser ville blive lagt meget stor vægt på de pågældendes personlige egenskaber. Det er netop det jeg mener vi skulle opnå. Vi har jo set, at de almindelige stive regler, der er fastsat i lovgivningen, har virket utilfredsstillende.

Det ærede medlem nævnte også, at der ville komme mange retssager vedrørende næringsbreve, og det er også rigtigt, at spørgsmålene vedrørende de kvalificerede næringsrettigheder vil frembyde særlig tvivl. Jeg tror, de egner sig godt til en vurdering ved domstolene, som er at foretrække for de administrative afgørelser i øjeblikket. Også dette spørgsmål vil der blive lejlighed til at tage stilling til i udvalget.

Jeg er den ærede konservative ordfører, det ærede medlem hr. Rasting, særlig taknemlig, fordi han så stærkt fremhævede de sociale sider ved dette lovforslag og navnlig fremhævede, at de rettigheder, der er tale om, ikke er af lige stor værdi for alle de straffede personer. Det er netop derfor, den konkrete afgørelse må foretrækkes fremfor den almindelige ved lov fastsatte afgørelse.

Det ærede medlem hr. Rasting omtalte under sin udvikling af de gældende rets-